

[Holdgaard.]

tænkende Vælgerhær sikkert forstaa, selv om Høvdingen ler ad det. Han er selvfølgelig glad, hvis en anden Udvikling bliver ført videre frem.

Nu vil jeg gerne til Beroligelse for dem, der er saa bange for denne Usikkerhed og Utryghed og den Ulyst til at arbejde med Landbruget, som det skulde skabe, hvis man ikke har denne Selvejerform, som Venstre nu mener er den eneste, der betrygger et ordentligt Landbrug, citere, hvad en af vore betydeligste Landmænd har sagt, en Mand, hvis Ord maa have Vægt i denne Forbindelse, nemlig Forpagter Chr. Sonne. Forpagter Sonne holdt i Juli Maaned 1922 ved „Norden“s Sommerkursus paa Hinds-gavl for Studenterne et Foredrag om „Dansk Landbrug“, og Hr. Sonne udtalte dér om Landmandsgerningen tiltalende Sider og dens værdiskabende Evne følgende, som jeg vil bede om Formandens Tilladelse til at citere:

„Jeg vil dernæst nævne dens Adgang til Udløsning af den vist de fleste Danske iboende Trang til at sysle med Jord. Med egen Jord lyder Løsenet og Kravet i vore Dage. Aah, nej, det er slet ikke det, hvorpaa det kommer an. Jeg har under min mere end 30-aarige Praksis som selvstændig Landbrugspraktiker aldrig ejet en Hektar Jord, men kun virket som Forpagter. Imidlertid har det ingenlunde betinget nogen Afkortning i min Glæde over at drive dansk Jord, at jeg kun var Lejer og ikke Ejer“.

Jeg mener, at hans Ord har megen Vægt, jeg vil ogsaa tro overfor Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal. Det er jo nemlig saadan, at selv det ærede Medlem sætter uhyre stor Pris paa Forpagter Sonne, saa vidt jeg ved, har han gjort ham til Formand for den Kommission, der leder de store Kultiveringsarbejder i Vildmosen og udnævnt ham til Statens Repræsentant i det danske Hedeselskab. Det er altsaa en Mand, man ikke saadan helt kan kimse ad, og han siger, at det er ikke det, der er det afgørende for at føle sig tryk og for at drive sin Ejendom med Lyst og Glæde, at man har den Selvejerform, som nu Venstre siger er det eneste, der kan bruges.

Jeg ved ikke, om det er den Slags Oplysninger, det ærede Medlem Hr. Pinstrup vil give Husmændene — han talte i Aftes om, at naar Husmændene fik Oplysninger, vilde de vende sig mod det Princip, der er nedlagt i Loven af 4. Oktober. Jeg er ked af at bedrøve det ærede Medlem,

men jeg tror, han forregner sig. Jeg skal nemlig sige det ærede Medlem, at det Princip, der er nedlagt i denne Brugsform, er et af Husmandsbevægelsens væsentligste Programpunkter, og derfor forekommer det mig utænkeligt, at det ærede Medlem ved sine Oplysninger skulde kunne formaa Husmandstanden til at gaa bort fra dette Princip.

Gennem 25 Aar har vi nu søgt at give Husmændene alsidig Oplysning; vi søger ikke, saaledes som det ærede Medlem Hr. Pinstrup antydede i Aftes, at bilde dem noget ind, aldeles ikke, vi siger aabent og ærligt, hvordan det er. Den danske Husmandsbevægelse har et alsidigt eller, om man vil, et tosidigt Program, der angaar baade det landbrugsfaglige og det social-politiske, det har vi aldrig lagt Skjul paa. I de 19 Aar, jeg har været Medlem af De jyske Husmandsforeningers Hovedbestyrelse, har ved hvert eneste Sendemandsmøde en Venstremænd faaet Lov til at tolke Venstres Synspunkter; vi bruger nemlig det Princip at lade en fra hver Side komme til Orde, en fra Socialdemokratiet, en fra det radikale Venstre og en fra Venstre, netop fordi vi ønsker, at Husmændene skal have alsidig Oplysning, saa at de selv kan tage Standpunkt.

Det er ikke helt saadan indenfor den Forening, det ærede Medlem Hr. Pinstrup leder, det er næsten det stik modsatte; man bruger store Ord om, at det kun er en landbrugsfaglig Organisation, men jeg har dog aldrig lagt Mærke til, at der kommer andre Talere end Venstremænd og Konservative. (*Pinholt*: Socialister ogsaa) Ja, det ærede Medlem Hr. Pinholt behøver ikke at nikke saa stærkt til mig, for jeg falder ikke ned for det. Nej, der kommer kun Konservative og Venstretalere ved de jyske Landboforeningers Møder; og skønt det, som sagt, kun skal være en landbrugsfaglig Forening, kan dog vel alle, som læser det ærede Medlem Hr. Pinstrups Beretning, være enige om, at en mere partipolitisk Beretning og et mere partipolitisk Overfald paa anderledes tænkende kan man ikke forestille sig, det kunde aldrig forekomme indenfor de jyske Husmandsforeninger. Vi ser ogsaa, hvordan man fra den Side stadig sender politiske Henvendelser her til Rigsdagen om mange forskellige Forhold.

Og hvad er saa Resultatet blevet af de to Organisationers Arbejde? Husmandsforeningerne gik sidste Aar 500 Medlemmer frem, og Landboforeningerne gik 300 tilbage.